

Andreas Daniel Habichhorst Simon Hennings

Philocalia, complectens Selecta Meletemata & Theoremata Theologica

Rostochi[i]: Wepplingius, 1690

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn733617123>

Druck Freier Zugang

RU theol. 7.Okt. 1690

Habichhorst, Andr. Dan. 16

PHILOCALIA,

complectens

SELECTA

MELETEMATA & THEOREMATA
THEOLOGICA,

QUAM

Divino aspirante Numine,

Consentiente Venerando Theologorū Ordine

in illustri Acad. Rostochiensī,

PRÆSIDE

VIRO Perquam Reverendo, Amplissimo & Excellentissimo,

DN. ANDR. DANIELE
HABICHHORSTIO,

S. S. Theol. Doct. & Profess. Publ. Ordinario

longè celeberrimo, Consistorii Duc. Mecklenburgici Assessore,

Amplissimiq; Collegii Professorum Ducalium Seniore, nec non

Facultatis Theologicæ h. t. DECANO spectatissimo,

DN. Fautore summo perè honorando,

Ad. d. VII. Octob. Anni MDCLXXX.

Horis ante- & pomeridianis, in Auditorio Majori,

Pro Honoribus & Privilegiis DOCTORALIBUS ritè obtinendis

INAUGURALI DISPUTATIONE

submittit

SIMON HENNINGIUS,

Templ. Cathedr. h. c. Archi. Diac. & Cænobii S. C. Pastor.

Rostochi, Typis JOHANNIS WEPPLINGII, Acad. Typogr.

Universitäts-
Bibliothek
Rostock

VIRIS
*Magnificis, Nobilissimis, Amplissimis, Consultissimis,
Prudentissimis, Spectatissimisq;*

DOMINIS
CONSULIBUS,
SYNDICIS,
CAMERARIIS,

CETERISQVE
SENATORIBUS,
INCLYTÆ REIPUBLICÆ ROSTOCHIENSIS.

Adeoq; Universo SENATUI
COMPATRONO UNIVERSITATIS,
DNN, PATRONIS MEIS ET EVERGETIS OMNI
Reverentiæ cultu prosequendis.

ut &
FRATRI UNICO
VIRO

Plurimum Reverendo, Amplissimo & Excellentissimo
DN. M. AMBROSIO
HENNINGIO,

Ducatus Verd. Superintendenti, Templi Cathed. Pasto-
ri, & Lyc. Reg. Ephoro

INAUGURALEM HANC DISPUTATIONEM

Offert atq; inscribit

SIMON HENNINGS.

SERVATORE HOMINUM DUCE.
PRÆFAMEN.

Notatu digna sunt
verba Hieronymi: *In vetere
via novam semitam quærimus &
in antiqua detritaq; materia ru-
dem artis excogitamus eleganti-
am, ut nec eadem sint & eadem
sint. Unum iter & perveniendi
quò cupias multa compendia,* Epist.
ad Geront. Quibus monente
Erasmo in Scholiis, id significat,

quod in Arte Poetica præcipit Horatius, ut vulgatum &
multis tractatum argumentum ita tractemus, ut novum
reddatur. *Publica materies privati juris erit* &c. Idipsum
in præsentî Disp. observatum volui, vetera tractans dog-
mata, novâ subinde formâ usus.

2. Ceterum qui ad scribendum applicat animum,
vix iniquos potest effugere censores. Scitè Hierony-
mus: *Aut nihil scribendum fuit, ne hominum judicium su-
biremus; Aut scribentes nosse cunctorum adversum nos ma-
ledicorum tela torquenda. Quos obsecro ut quiescant & de-
sinant maledicere* &c. Epist. ad Nepot. Idem mihi forsan
A; obtin-

obtinget, qui primum profero doctrinae specimen. Verum enim verò ingenuis & candidis, qui eruditionem & modestiam unà colunt ac æstimant, id offero; haut tamen invideo, si illud insulsi quoque; & infidæ cultores invidiæ, quorum hoc seculo ubertas est, tollant. Rectè non nemo ait: *Uti felix est amicitia, quæ cum sapiente & virtuoso contrahitur; sic suave est, hostes habere, quos virtute & doctrinâ facis.* Erycius Puteanus in Thyrs. Philot. n. 48. de semetipso hunc in modum scribit: *Cum tabulas & rationes amicitie inspicio: sunt, quos scio esse amicos; sunt, quos suspicor, quorum ingenia & animos non possum noscere, ad amici partem, an ad inimici perveniant.* Opto, omnes, sic promant ingenium, ut amorem provocent, sic animum, ut fucum & fraudem detestentur. (3) Cum verò titulus huic Disputationi præfixus non cuivis sit obvijs, paucis eundem declarabo, ut vis & usus vocis eò magis innotescat. Origenis scriptis peculiaris inseritur tractatus, hoc præferens nomen: PHILOCALIA Conf. Riv. Tom. 2. p. 851. Crit. sacr. Danhaw. Dr. Sacr. p. 345. Quid v. sit Philocalia Gregorii Epistola demonstrat, quæ LXXXVIII. numeratur & ad Theodorum Tyaneum Episcopum transmissa, in qua hæc leguntur verba: *Ut à me aliquod ipse quoque habeas & à sancto Basilio monumentum, Electum Origenis libellum adtemisimus, in quo excerpta habentur studiosis utilia, quæ tu accipere ne gravare, tùm quid inde fructus & studio & Spiritu adjutus ceperis, significa.* Conf. Edit. & annot. Spencer. Cantabrig. & Petrum. Huetium in Origenian l. 2. c. 4. lect. 1. §. 5. p. 198. n. V. qui hac inter alia refert: *Basilius & Gregorius Theologus objecta sibi ab Arrianis Adamantij testimonia in commodum trahere maluerunt sensum, quam contemptis iisdem debito honore auctorem fraudare. Imo vero ex ejusdem operibus assidua lectione à se contritis egregia quæque selecta in unum con-*
gesserunt

gesserunt volumen & ob res præclare cogitatas PHILocaliæ
 titulo inscriptum ad Theodorum Tyaneum Episcopum miserunt,
 Confer quoque eundem L. 3. c. 3. sect. 2. p. 168. n. VIII. Joh.
 Tarinus in notis, quibus Origenis illustravit Philocaliam, testi-
 monium Photii his adducit verbis: *Origenem ὁ ὁσώδης*
γενόμενος ἐν ἱερῶν Φιλόκαλον λέγει, & statim subjicit:
Hanc verò non Origenis magis, quàm Basilii & Gregorii
Φιλοκαλωνίταιν esse dixerim. (4.) Hujus usum vocis apud
 Latinos, Augustini ævo videre licet in 2. contra Acad.
 p. 96. Edit. Paris. 1571. *philocalia*, inquit Augustinus, *vulgo*
istà dicitur. Ne contemnas nomen hoc ex vulgi opinione;
 nam *philocalia* & *Philosophia* propè similiter cognominata sunt,
 & quasi gentiles inter se videri volunt & sunt. Quid est enim
philosophia? amor sapientia. Quid *philocalia*? amor pul-
 chritudinis. Quare de Græcis. Quid ergo sapientia? nonne
 ipsa vera est pulchritudo? Germana igitur istæ sunt prorsus
 & eodem parente procreata &c. &c. Et lib. 1. Retract. c. 1.
Aut Philocalia, quæ dicitur, non nisi in nugis est, & ob hoc
philosophia nulla ratione germana. Aut si propterea est
 hoc nomen honorandum, quia latine interpretatum, amor
 rem significat pulchritudinis & est vera ac summa sapientia
 pulchritudo, eadem ipsa est in rebus incorporalibus atq; sum-
 mis *philocalia*, quæ & *philosophia*, neq; ullo modo sunt quæ-
 si sorores due. &c. Videtur igitur Augustinus taliter
 arguere: *Philocalia* copulatur cum *philosophia*, Er-
 go vel est *philosophia* vel titulus sine re. (5.) Ceterum
 respondere licebat cum Genebrardo in Præfatione Oper.
 Origenis, *philocaliam* & *philosophiam* ita distingui, ut
 illa sit sapientia rerum Divinarum, cœlestium, quæ non
 habeatur nisi ex divinâ revelatione seu scriptura sacra;
 Hæc autem sapientia rerum humanarum, Angelicarum
 vel Divinarum quidem, sed quatenus constant sub

A;

lumi

lumine rationis, quomodo & Theologia & Angelosophia
datur philosophica, quoad illa quæ de DEO & Angelis sci-
untur; prout Theologus agit de illis quæ de DEO &
Angelis creduntur (6.) Nihil igitur obstat quo mi-
nus & Philocaliæ nomine gaudeat philosophia, quæ
quatenus docetur & discitur, ab Ægyptiis sacerdotibus
primitus est inventa. Præ ceteris autem Philosophia
& Sapiencia prima hoc meretur nomen, quippe quæ a-
git de Ente pulcherrimo, de substantia immobili, præ-
eunte Aristotele, cui D. Johannes Brentius Tom. I. Op.
Commen. in Gen. p. 3. egregium tribuit elogium: *Nat-*
lum, ait, fuit ingenium Aristotelico in toto orbe terrarum præ-
stantius & videtur in hunc virum effusum fuisse, quicquid in
his terris vis humani ingenij potuerit. Quamvis verò præ-
dicto modo, tam Philosophia quam Theologia dici possit
Philocalia; secundum excellentiam tamen Philocalia di-
citur Theologia. Ex hac sunt deprompta, quæ jam
publico subjiciuntur examini. Succinctè non nulla
& raptim scripta, quia temporis angustia adaptata
hîc deprehenduntur, proptereaq; spero me facile veniam
â B. L. impetraturum.

LOCUS I.

DE

THEOLOGIA IN GENERE

SECT. I.

Exhibens

MELETEMATA,

Quorum

I.

Non immeritò dicitur Theologia doctrina A DEO,
DE DEO, AD DEUM. Doctrina â DEO pate-
facta

facta & peculiari instinctu revelata: De DEO ejusq;
 essentia, attributis, operationibus & voluntate differens.
 Ad DEUM ejusq; venerationem in hac vita inchoandam,
 in futura continuandam perducens (2.) JOHANNES-
 Evangelista, Apostolus & Presbyter, qui & titulo Theo-
 logi insignitur, testis est, quod Scriptura Sacra & huic
 innixa Theologia sit doctrina à DEO c. VI. 45. de DEO
 c. V. 39. ad DEUM c. XX. 31. (3.) Dignitas venerandæ
 hujus disciplinæ ex his tribus: Autore, objecto & fine
 luculenter elucescit, quæ breviter complectitur, qui dixe-
 rit: Theologia à DEO docetur, Deum docet, & ad DEUM
 ducit. A DEO docetur, En Autorem! De DEO docet,
 En objectum! Ad DEUM ducit, en finem!

II. Triadicuntur Theologo necessaria, *Oratio*,
Meditatio, *Tentatio*. *Oratio* inchoat, *Meditatio* continuat,
tentatio consummat. (2.) *Oratio* sanctum, *Medita-*
tio promptum, *tentatio* probatum reddit Theologum.
 (3.) In deserto mundi errorum pleno oberramus, ne
 verò erremus, opus est oratione: In terra oblivionis
 vagamur, ne verò divagemur, opus est Meditatione: In
 Ecclesiâ militante versamur, ut verò exerceamur, o-
 pus est tentatione (4.) Proin *Oratio* seria, *meditatio* cre-
 bra, *tentatio* varia est necessaria (5.) *Oratio* DEUM me-
 ditatio Verbum DEI, *tentatio* hostes DEI spectat. A DEO
 impetrat oratio auxilium: Ex Verbo DEI haurit medita-
 tio consilium: Ob hostes *tentatio* requirit exercitium.

SECTIO. II.

proponens

THEOREMATA.

quorum

I.

Theologia est habitus Theoretico Practicus, J. Mixtus.
 Suppono (1.) quod Theologia notet sermonem-
 de

de DEO & licet hæc vox sit ἀγία, tamen sit no-
 men huic disciplinæ satis congruum, (2.) Quod
 synonymum Theologiæ non sit *θεολογία* nisi illi jungatur
θεωσία. (3.) quod Theologia alia sit falsa, alia ve-
 ra, & hæc vel naturalis vel revelata, vel Catechetica vel
 Acroamatica, vel hujus vel alterius vitæ (4.) quod Theo-
 logia quidem sit habitus, non autem habitus Aristoteli-
 cus, sed potius habitus *θεωρητικός* seu Divinitus datus &
 infusus. (5.) quod Theologia sit unus tantum certus &
 specialis habitus; quodq; minimè detur communis qui-
 dam Theologiæ habitus, cujus ope unusquisq; salvari
 queat & nomine Theologiæ quodlibeticæ venire solet.
 (6.) quod Theologia sit habitus argumentativus, atq;
 adeò licitum sit in eâ consequentiis uti. His Prænota-
 tis DICO: Theologia est habitus Theoretico-Practi-
 cus s. mixtus, PROBO: quia est habitus partim ad Theo-
 riam veritatis divinitus revelatæ: partim ad praxin bo-
 norum operum & vitam Christiano homine dignam &
 verbo DEI conformem destinatus. Non tantum enim
 Theologia inculcat, quæ cognoscenda & credenda sunt,
 sed etiam agenda diligenter injungit, ut à peccatis ab-
 stineamus & mandatis DEI virtutes præcipientibus ob-
 remperemus. Tendit igitur Theologiæ finis, tum ad
 salvificam contemplationem Dei, ut cognoscamus my-
 steria divinitus revelata, iisque assensum certamq; fidu-
 ciam præbeamus, tum & ducit nos Theologia ad gra-
 tam bonorum operum praxin, (4.) Constat ergo,
 quod licet Theologia magnam partem participet de ha-
 bito practico, cum & ipsæ contemplationes Theologicæ
 si salutares esse debeant, ad usum & praxin sint referen-
 dæ. Non enim illi qui multa & subtilia in rebus tad fi-
 dem

dem & vitam salvificam pertinentibus sciunt, atqve de
iis accurate disputare & contendere possunt, aliquem æ-
ternum animæ fructum inde percipient. Verendum
potius ne plurimi Theologiam scientes, dum ad debi-
tam praxin scientiam non adhibuerunt, justo Dei judi-
cio damnentur. Verum illi, qvi cum salutarī scientia
probam junxerunt vitam, sentient aliquando Divinæ
gratiæ & justitiæ præmīum. Quamvis vero ut diximus,
Theologia talis sit habitus practicus, non tamen omni-
nò amittit naturam habitus theoretici. Multa enim
mysteria nobis ad cognoscendum & contemplandum
sunt proposita, & seriò præcipitur à Deo, ut veritatem
æqvè diligamus ac pacem i. e. uti cælitus patefactam ve-
ritatem sedulò scrutemur & cum proximo nostro con-
cordiam mutuiq; amoris studia excolamus Conf. Zach.
VII. 9. 10. & c. VIII. 19. (5.) Cum v. asserimus Theologi-
am esse habitum Theoreticum non approbamus Theo-
logiam hæterodoxam schismaticorum aut hæreticorum,
neq; illorū, qvi extrinsecè quidem orthodoxa profitentur
dogmata; sed operibus Deum & divina abnegant. Nam
qvod hæterodoxorum Theologiam attinet, illa non ni-
si nomine aut per abusum vocabuli talis est. Nulla au-
tem ratione digni sunt honorifico Theologorum no-
mine, qvi in Deum ejusq; verbum vel apertè sunt bla-
sphemi, vel callidis sophismatibus scientiam sacram ma-
lè interpretari & evertere conantur. Hinc jubemur ejus-
modi falsarios fugere & vitare cum ex Deo non sint.
Pariter quoq; hominum eorum Theologiam detestamur,
qvi hypocritica sanctitate veritatem cælestem crepant &
de se pietatis & doctrinæ famam vanè spargunt. Nam illi
veritatem cælestem nunqvam rectè cognoverunt, aliàs
& hæterodoxiam & scandalosam abjurarent vitam,

B

Cont.

Conf. Coloss. II. 23. III. 8. 2. Cor. VI. 4. seqq. (6.) Lubet sub finem quorundam Ecclesiæ Patrum testimonia huc facientia apponere. Ambrosius l. de Dign. Sac. c. 1. *Nec prerogativam mihi met scientiæ si hæc meis consacerdotibus charitatis intuitu prerogem, vendicabo, aut vita perfecta me esse fateor, cum de vita perfecta alios moneo, sed potius cum hæc ad illos loqui audeo, simul cum illis quæ loquor, audiam.* Et l. c. c. 3. *Dignè noscamus quid sumus & quod sumus professione, actione potius quam nomine demonstramus, ut nomen congruat actioni, actio respondeat nomini. Ne sit nomen inane & crimen immane. Ne sit honor sublimis & vita deformis. Ne sit deifica professio & illicita actio, Ne sit religiosus amictus & irreligiosus proventus: Ne sit gradus excelsus & deformis excessus: Ne habeatur in Ecclesiâ Cathedra sublimior & conscientia reperiatur humilior: Ne locutionem simulemus columbinam & mentem habeamus caninam: Ne professionem monstremus ovinam & ferocitatem habeamus lupinam.* Et l. c. c. 6. *Non solum quia ipse dum malè agit dignè perit, insuper & alios secum indignè perdit.* Et Hieronymus in Epist. Marcellæ viduæ: *Erubescit quamvis præclara doctrina, quam propria reprehendit conscientia.* Tantum de primo Theoremate, quod vix ad finem perduxì, quum præter omnem expectationem, actum Disputatorium esse accelerandum sentio. Quapropter sequentia Theoremata & Meletemata in pauca conferre cogor & prope-rare ad Theorema.

2. *Falsum est malitiam & pertinaciam ad omnem hæresin ita requiri, ut sciri nequeat, quanam placita & quorum dogmata sint hæretica dicenda.* Suppono, quod vocabulum hæreseos semper in malam accipiatur partem. Hoc prænotato DICO: Falsum est malitiam &c. PROBO: quia aliàs frustranea forent omnia monita de vitandis

dis hæreticis. Ignoti enim nulla fuga. Confer. Matth. vii. 14. 15. Tit. iii. 10. 1. Joh. IV. 1. Rectè *Cbryssostomus* Homil. 2. in Genesin, *Tametsi sanam teneamus doctrinam, vitam autem negligamus, nihil nobis proderunt doctrinae.* Rursus, si vite curam diligentem gesserimus, in fidei autem placitis claudicaverimus, neque sic nobis aliquid lucri fuerit. Ideo convenit utrinque ædificium hoc nostrum spirituale communiri. Bene *Leo M.* serm. V. in Fest. Nativ. Non in solo opere virtutum, aut in sola observantia mandatorum, sed etiam in tramite fidei angusta & ardua via est, quæ ducit ad vitam & magis laboris est, magnique discriminis, inter dubias imperitorum opiniones & verisimiles falsitates per unam sanæ doctrinæ semitam inoffensis gressibus ambulare & quum undique se laquei erroris opponant, omne periculum deceptionis evadere. *Bernhardus* l. 3. de Consider. c. 1. Dico autem hæreticos schismaticosque: nam hic sunt subversi & subversores canes ac scissionem, vulpes ad fraudem. Erunt, inquam, hujusmodi maxime tuo studio aut corrigendi, ne pereant, aut ne perimant, coercendi,

LOC. II.
DE PRINCIPIO THEOLOGIÆ
vel
DE SCRIPTURA SACRA
SECT. I.

exhibens
MELETEMATA
DE VERBI DIVINI VERITATE,
BONITATE & UNITATE

TRia illa de omni Ente prædicari solita jure meritoque de VERBO DEI enunciantur, quod nimirum sit UNUM, VERUM, BONUM, UNITATEM demonstrat

B 2

Paulus

Paulus Gal. i. v. 8. 9. VERITATEM deprædicat *David* Ps. XXXIII. 4 BONITATEM commendat *Apostolus* Hebr. VI. c. 5.

II. Verbum DEI est, Primum Unum, Unum Verum, Verum Bonum. Est primum Unum, quod redunivit DEUM & Hominem Gen. III. 15. Est Unum Verum, sine quo nulli lux veritatis affulget Ef. VIII. c. 20. v. Est Verum Bonum, quod cuncta promittit & præstat bona, teste *Josua* c. XXIII. 14. v.

III. Verbum DEI est Unum & hoc Unum est necessarium Luc. X. 42. Verbum DEI est verum & hoc Verum est purum & sincerum Ps. XIX. 8. seqq. Verbum DEI est bonum & hoc bonum est perfectum, redens perfectum hominem DEI. 2. Tim. III. 16. 17.

IV. Nullam æstimo ~~veritatem~~ ^{veritatem}, nisi huic uni sit in-nixa: secus enim non est Unitas Spiritus Eph. IV. 3. Nullam censeo veritatem, nisi sit conformis huic Vero, quod norma omnis veri Phil. III. 16. Nullum pendo bonum, nisi ex hoc bono ducat ortum. Nam ut habet The-
ma Psalmi CXIX. verbum Dei est summum Bonum.

SECTIO II.

proponens

THEOREMATA.

1.

Merito doctrina de scriptura sacra reliquis Theologiae dogmatibus præmittitur, cum ex illa principia fidei & vitæ Christianæ unice sint desumenda. Neq; enim ulla Theologiae doctrina tradi aut cognosci potest, nisi prævio Dei Verbo, adeoq; quod est principium credendorum & agendorum, id merito præcognoscendum est.

2. Autoritas Scripturæ duo complectitur: Ve-
ra-

racitatem in iis de quibus, & potestatem in eos ad quos loquitur, quæ tanta est, quanta est ejus qui loquitur, Dei nempe, qui solus & Veracitatis infallibilis & potestatis irrefragabilis, quâ & fidem in dictis & obedientiam in edictis unus per se meretur, alii omnes tantum propter ipsum. A quo proinde solo tota scripturæ autoritas dependet. Unde habet scriptura, ut divinum sit: verbum. Inde & habet, ut summæ ac immotæ authoritatis apud Christianos sit, apud omnes homines esse debeat. Divinum autem esse à solo Deo habet. Omnia quæ in scriptura sacra continentur, sunt Divinitus inspirata, proindeque; universa scriptura uniformem obtinet autoritatem, id quod disertis verbis indigitat Apostolus 2. Tim. III. 16. Hinc quoque; firmiter asserendum, quod scriptores sacri scientes egerint & scripserint, non ignorantes & Ecstasticis similes: quodque nec lapsi sint, nec labi potuerint quippe qui à SPIRITU SANCTO sunt acti & in omnem veritatem ducti 2. Pet. 1. 21. Joh. XVI. 13.

3. Scriptura sacra non quidem in physicis vel aliis materiis philosophicis adhibenda velut norma, cū non sit homogenea (licet non in dubium vocanda quæ de iis in scriptura sacra proponuntur) tamen norma ac regula credendi & agendi Christianis esse debet, ex quâ de dogmatibus fidei judicare & ad quam vitam conformare debent, Confer Esa. VIII. 20. Gal. VI. 16. Phil. III. 16. Canon hic exhibetur in libris Canonicis Veteris & N. T. Quod vero hos concernit, solet communiter distingui inter Proto & Deutero-Canonicos, quam distinctionem nec refellere nec probare in præsentia cupio, sed hoc solum moneo, quod frustra dicatur à Veteribus tantum dubitatum fuisse de autore, non autoritate v. g. Epistolæ ad Hebræos. Nam ut reliquos hac vice præteream, Hieronymus Tom. V. p. 38. Comm. Esaïam c. VIII. contra-

trarium satis innuit his verbis: Cateſum Beatus A-
poſtolus in Epistoſa qvæ ad Hebræos ſcribitur, docet, (licet eam
Latina Conſuetudo inter Canonicas ſcripturas non recipiat).
Et certe B. Lutherus in Præt. Epist. ad Hebr. negat eam
vel â Paulo vel ab ullo Apoſtolo ſcriptam imo Episto-
lis Apoſtolicis eſſe æquiparandam.

4. Scriptura ſacra eſt efficax medium illuminationis,
conversionis ac ſalutis. Unde potentia Dei ad ſa-
lutem Rom I. 16. & Spiritus ac vita vocatur Joh. VI. 63.
68. Et validis vocibus, phraſibus, ac ſimilibus poten-
tia iſta Verbi paſſim exprimitur, ut cum igni, petræ,
malleo, ſemini, ancipiti gladio, pluviæ & lumini compara-
tur. Et illam quidem efficaciam Verbum ſemper habet,
etiam ante uſum, tanqvam Dei verbum. Confer: 1. Cor.
II. 4. & 14. 1. Cor. I. 17. Illuminatio autem iſta opus
SPIRITUS SANCTI & Scripturæ Sacræ ſimul eſt. Non
ſatis commodè igitur dicitur, Verbum Dei ad illumina-
tionem influere minore & ignobiliore virtute, etſi forte
commodus ſubefſe ſenſus videatur.

LOC. III.

DE DEO & DIVINIS.

SECT. I.

exhibens

MELETEMATA

*De tribus luminibus quibus DEUS T. O. M. ſe
cognoſcendum præbet.*

PATER luminum (Jac. I. 17.) ſub tribus ſe manifeſtat lumini-
bus: ſub lumine naturæ ſolis intelligentibus, ſub lumine gra-
tiæ ſoliſanctis, ſub lumine gloriæ ſolis electis: Magnum
eſt lumen naturæ, majus lumen gratiæ, maximum lumen glo-
riæ. Illud lucet in Macro- & Microcoſmo: Iſtud ſplendet
in Eccleſia viſibili & inviſibili; hoc fulget in ſede & cætu be-
atorum & Angelorum. Tria hæc lumina ſunt ſibi ſubordi-
nata. Eum enim in finem accenſum eſt lumen naturæ, ut ad
lumen gratiæ & lumen gloriæ perducamur.

SECT. II.

SECT. II.

proponens

THEOREMATA.

1. IN DEO datur Voluntas antecedens & consequens. An autem illa rectè dicatur Misericordiæ, hæc justitiæ, non videtur dubio carere, cum Voluntas consequens sit etiam Misericordiæ & gratiæ.

2. Objectum potentiæ infinitæ dicitur omne possibile. Et hoc innuit Angelus creatus Luc. I. v. 37. & increatus Gen. XVIII. 14. Notari h. l. solet Hebraismus, quo verbum ponitur pro re ipsa. Sed quid si quis dubium moveat an dabilis sit locus, in quo taliter capiatur?

3. Creatio rectè soli & toti SS. TRINITATI tribuitur: An verò per 7° dicere in Historia Creationis FILIUS DEI significetur, omnino dubitatur, nec desunt rationes dubitandi, quas publico reservabimus conflictui.

4. Non injuriâ Hieronymus damnatur erroris, eò quod negarit Dei Providentiam circa animalia irrationaliâ, cum evidenter testetur scriptura sacra, quod singula animalia & animalium subiaceant Providentiæ divinæ, Confer. Matth. X. 29. Nituntur nonnulli & Philosophi & Theologi Hieronymum ab hac vindicare injuria, sed irritò conatu. Videatur ipse Hieronymus Comment. in Habac. c. I. p. 187.

LOC. 1°.

DE CHRISTO ejusq; gemino STATU

SECTIO I.

exhibens

MELETEMATA

in Joh. I. 14.

1. VERBUM, quod dedit consilium, tulit auxilium, CARO, ubi querela, ibi medela, FACTUM est, manendo quod fuit, assumendo quod non fuit.

2. VERBUM supra nos, CARO secundum nos, FACTUM est propter nos.

3. VERBUM quod erat, CARO non erat, FACTUM est in unum, quod est & manet utrumq;.

4. VERBUM: en Divinitatem! CARO; en humanitatem FACTUM est, en Unitatem Personæ!

§. VER-

§. VERBUM, O pretiosum Oraculum! CARO, O gratiosum Tabernaculum! FACTUM est, O gloriosum Miraculum!

SECTIO. II.

proponens
THEOREMATA

I.

Ceminus datur status CHRISTI, Exinanitionis & Exaltationis Phil. II. §. 6. 7. nec intermedius est statuendus. Uterq; tamen CHRISTO competit, non secundum utramq; Naturam, sed secundum Humanam Naturam, Confer. Pl. CX. 7.

II. Male vel exinanitio per *κένωσις*, vel Exaltatio per *φανερωσις* describitur: quia utraq; verè & realiter est facta.

III. Nec exinanitio ad passionem, mortem & sepulturam est restringenda; Nec Exaltatio præsertim sessio ad Dextram ad Incarnationem est extendenda. Quia ad illam tota vita inq; eâ præstita obedientia pertinet Phil. II. 7. 8. Hæc verò purificatione peccatorum factâ demum obtinet. Hebr. I. 3.

IV. Descensus CHRISTI ad inferos alius est metaphoricus, alius proprius: alius virtualis alius realis: alius passivus alius activus; alius ignominiosus: alius gloriosus. Ille ad statum Exinanitionis; hic ad statum Exaltationis est referendus. Confer. Matth. XXVII. 46. Pl. XVI. 9. 10. Ephes. IV. 9. 10. L. Petr. III. 19.

V. Falsò dicitur quod CHRISTUS suâ Exinanitione promeruerit sui super-exaltationem: quia illa propter nos nostramq; salutem & gloriam est facta, uti id finis ejus missionis satis demonstrat. Confer Joh. III. 16 Gal. IV. §. Addendus esset Loc. V. & VI. agens de *Angelologia* & *Anthropologia*; sed cum brevitas studium à Ven. Fac. Theol. ob imminuentem promotionis actum mihi fuerit injunctum, finem impono. Si vires mihi & vitam vitæ & virium arbiter & Moderator DEUS concesserit, operam dabo, ut quæ hic breviori stylo dicta fuere, pleniore dehinc compensentur. JESUS CHRISTUS heri, hodie & idem in secula, qui in doctrina pariter ac in persona est immutabilis & idem sibi perpetuò constans, sua nobis semper sit præstò gratia!

§ (O) §

SECT. II.

proponens

THEOREM A

1. IN DEO datur Voluntas antecede
laudem illa rectè dicatur Misericordi
detur dubio carere, cum Voluntas con
cordiæ & gratiæ.

2. Objectum potentiæ infinitæ dicitur
innuit Angel, creatus Luc. I. v. 37. & incre
h. l. solet Hebraismus, quo verbum po
si quis dubium moveat an dabilis sit loc

3. Creatio rectè soli & toti SS. TI
verò per 7° dicere in Historia Creatio
tur, omnino dubitatur, nec desunt rati
blico reservabimus conflictui.

4. Non injuriâ Hieronymus damna
rit Dei Providentiam circa animalia ir
testetur scriptura sacra, quod singula an
ceant Providentiæ divinæ, Confer. M
nulli & Philosophi & Theologi Hieron
injuria, sed irrito conatu. Videatur ipse
in Habac. c. I. p. 187.

LOC. 1°.

DE CHRISTO ejusq; ge

SECTIO I.

exhibens

MELETEMA

in Joh. I. 14.

1. VERBUM, quod dedit consilium
ubi querela, ibi medela, FACTUM
fuit, assumendo quod non fuit.

2. VERBUM supra nos, CARO se
est propter nos.

3. VERBUM quod erat, CARO n
in unum, quod est & manet utrumq;

4. VERBUM: en Divinitatem !
FACTUM est, en Unitatem Personæ

the scale towards document

vens. An

tiæ, non vi

am Miseri

ibile. Et hoc

II. 14. Notari

osa. Sed quid

er capiat?

ribuitur: An

El significe

di, quas pu

quod nega

n evidenter

naliū subja

tuntur non

ac vindicare

Comment.

TU

um, CARO,

nendo quod

, FACTUM

CTUM est

manitatem

s. VER-